

Syv internationale tendenser for borgerinddragelse

/ Økonomiforvaltningen
13. juni 2018

Anne Tortzen, Center for Borgerdialog, har identificeret syv internationale tendenser:

- Borgerforslag
- Borgerbudgetter
- Co-creation ("do-democracy")
- Problem-orienterede indsatser ("mini-publics")
- Sted-baserede indsatser
- Samskabelse af offentlig velfærd
- Initiativer for at sikre transparens og mangfoldighed

Borgerforslag

Borgerforslag giver borgerne direkte adgang til det politiske system gennem fremlæggelse af konkrete ideer og forslag til behandling i udvalg eller Borgerrepræsentationen.

Metode:

Borgerforslag fremlægges via en elektronisk platform, der giver mulighed for debat og votering online. Opnår et borgerforslag en vis antal støtter fremlægges forslaget for det relevante udvalg efter belysning af forvaltningen.

Noter:

Anvendt i EU, Madrid, Barcelona og Reykjavik.

Koncept om borgerforslag er godkendt af gruppeformandskredsen med henblik på at indgå i budgetforhandlingerne for budget 2019.

Borgerbudgetter

Borgerbudgetter giver borgere mulighed for at få indflydelse på kommunens prioriteringer, og få forslag til forbedringer af deres lokalområder finansieret.

Metode:

Der findes flere variationer af borgerbudgettering. Man kan eksempelvis give borgerne i et givent område direkte indflydelse på, hvordan investeringerne i infrastruktur i området prioriteres, eller konsultere borgergrupper i forbindelse med budgetlægningsprocessen.

Noter:

Borgerbudgetterne har resulteret i politisk uro i Faaborg-Midtfyn, efter at flere grupper er blevet uenige om fordelingen af midler.

Enkelte kommuner har eksperimenteret med "omvendte borgerbudgetter", hvor øvelsen har været at hjælpe med at finde besparelser.

Borgerrepræsentationen har i 2016 (BR 28. januar 2016) godkendt forslag til model for borgerbudgetter i København. Forslag blev henvist til budgetforhandlingerne for budget 2017, hvor der ikke blev afsat midler til borgerbudgetter.

Co-creation ("do-democracy")

Målet med co-creation er at bringe en forskellige aktører på tværs af kommunen, civilsamfund og det private sammen om at løse komplekse udfordringer.

Metode:

Inddragelse af borgere i forskellige midlertidige fora eller "labs", hvor man arbejder på løsningen af specifikke problemer – eksempelvis inden for transport, indretning af byområder eller bandekriminalitet.

Noter:

Innovationshuset arbejder efter en Co-creation-tilgang.

Problemorienterede indsatser ("mini publics")

Mini-publics er debatfora med formål at løse specifikke udfordringer ved at trække på borgernes erfaringer og engagement.

Metode:

Minipublics nedsættes som rådgivende organ i forbindelse med diskussionen af et bestemt emne, eksempelvis i form af repræsentativt sammensatte borgerpaneler, borgerråd eller borgerjuryer.

Noter:

Teknologirådet og Etisk Råd er eksempler på danske "mini publics" – det samme er Københavns Kommunes Erhvervs Task Force.

Implementeringen af de konkrete forslag er op til forvaltningen.

Sted-baserede indsatser

Tilgangen handler om at løse lokale udfordringer ved at bringe de berørte og relevante parter sammen i et givent område.

Metode:

Der findes en bred pallet af metoder og indsatser – eksempelvis tryghedsvandring mod kriminalitet, udviklingsplaner for landsbyer, mm.

Det centrale er at kommunale medarbejdere rammesætter, understøtter og faciliterer møder mellem lokale beboere, og engagerer og understøtter dem i at løse et konkret problem.

Samskabelse af velfærd

Grundtanken i samskabelse er at involvere borgerne – særligt brugerne og deres netværk – i produktionen af velfærd. Tanken er, at mobilisere borgernes egne ressourcer i løsningen af velfærdsopgaverne.

Metode:

Metoderne varierer meget på tværs af velfærdsområderne – men udgangspunktet er, at borgerne selv skal spille en aktiv rolle i udviklingen og produktionen af velfærd.

Noter:

Brugen af samskabelse har været et løbende tema i dialogen med de faglige organisationer.

Initiativer for transparens og mangfoldighed

Initiativer for transparens og mangfoldighed handler om at bekæmpe korrupsion samt sikre, at alle grupper af borgere deltager i de demokratiske processer.

Metode:

Grundprincippet er, at de offentlige myndigheder gør informationer om beslutninger, arbejdsgange og økonomi offentligt tilgængelige, og udvider befolkningens muligheder for at kontrollere magthaverne.

Hvad angår mangfoldighed handler det typisk at inkludere flere "sårbare" grupper i den demokratiske deltagelse. I Danmark findes dette eksempelvis i form af indsatser for højere valgdeltagelse blandt udvalgte grupper.